

ABSTRAKT

Úvod do problematiky: Nedostatek sester je celosvětovým problémem s multifaktoriální povahou, na němž se ve velké míře podílejí demografické změny světové populace. Do budoucna lze předpokládat prohlubující se nerovnováhu v nabídce a poptávce sesterského personálu a dle odhadu WHO (2015) dosáhne v roce 2030 deficit sester a porodních asistentek 7,6 milionu. K nedostatku sester ve značné míře přispívá jejich fluktuace, která je ovlivněna množstvím vzájemně souvisejících faktorů a má negativní dopad na kvalitu a bezpečnost péče, na ekonomiku, zdravotnické systémy a samotné sestry. Prvním krokem při řešení této problematiky je zkoumání příčin institucionální i profesní fluktuace sester a následně vytváření stabilizačních opatření.

Cíl: Identifikovat, charakterizovat a analyzovat faktory, které ovlivnily rozhodnutí změnit stávající pracovní pozici u všeobecných sester s více než dvouletou praxí.

Metodologie: Kvalitativní výzkumné šetření bylo realizováno prostřednictvím individuálních semistrukturovaných rozhovorů, metodologicky byl zvolen fenomenologický přístup a metoda účelového výběru. Výzkumného šetření se zúčastnilo 14 všeobecných sester z pražských nemocnic ve věku od 30 do 52 let. Sběr dat byl ukončen dosažením teoretické saturace. Analýza dat proběhla pomocí otevřeného kódování s následnou kategorizací.

Výsledky: Analýza dat identifikovala 8 hlavních kategorií: individuální faktory, vedení, pracovní zátěž, postoj k povolání, organizační závazek, finanční ohodnocení, interpersonální vztahy a kvalitu péče. Velmi podstatný vliv na fluktuační chování měly faktory pracovního prostředí, zvláště styl vedení a managementu, interpersonální vztahy a nedostatečné personální zabezpečení, které byly popisovány jako příčiny velké pracovní zátěže, stresu a rozvoje syndromu vyhoření. Negativně ovlivňovaly pracovní spokojenost, angažovanost a následně fluktuační tendence. Ačkoliv byl výši finančního ohodnocení přidělen značný význam, nejeví se tento faktor jako hlavní důvod ke změně zaměstnání.

Závěr a doporučení: Fluktuační chování sester je ovlivněno paletou různorodých organizačních a individuálních faktorů, avšak vliv faktorů pracovního prostředí má zřejmě zcela zásadní význam. Stabilizační opatření by se proto měla zaměřit především na tuto oblast.

Klíčová slova: fluktuace sester, nedostatek sester, nelékařský zdravotnický personál, setrvání sester, změna zaměstnání.